

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Uspehi Taaffejeve vlade.

Z Dunaja 28. februvarja 1883.

Meseca avgusta 1879. l. je bil grof Taaffe imenovan predsednikom ministerstva, v katero sta tačas poklicana bila tudi ministra Pražak in Falkenhayn, od prejšnjega ministerstva pa sta ostala Stremayr za uk in pravosodje, Horst za deželno brambo in Korb za trgovino. Minulo je od tistega časa tri in pol leta; ravno zdaj se je pričela debata o četrtem budgetu, predloženem pod Taaffejevo vlado, tedaj je čas, da se zopet ozremo malo nazaj ter da primerjamo sedanje politike položaj z nedavno preteklim, ki je nam vsem še v neprijetnem spominu.

V prvem direktnem državnem zboru, izvoljenem l. 1873, imeli so ustavoverci ogromno večino, poljski klub je štel le kacic 40 poslancev, grof Hohenwartov 36, a Čehov ni bilo v zbor. Tačas so dospeli ustavoverci do vrhunca svoje oblasti. Vlada in njeni organi so jim bili na razpolaganje in znali so si preskrbeti povsod dobre službe in mastne prihodke. V tem strmljenju po lastnih dobičkih so vedno bolj v nemar puščali državni interes, neso se brigali za bremena in težnje ljudstva, začeli so se prepirati med seboj in ko je šestletna doba državnega zbora se bližala koncu, nesta niti Hrbst niti Depretis mogla sestaviti vlade iz svojih privržencev na levi. Cesar je tedaj izročil notranje ministerstvo grofju Taaffeju, Stremayr pa je začasno bil predsednik.

Pri volitvah za državni zbor l. 1879. zgodil se je pravi čudež. Ustavoverci so vkljub umetnemu volilnemu redu, ki bi jim moral zagotavljati vedno večino, izgubili celo vrsto sedežev, propadli so v moravskem velikem posestvu, v českem oddali so od 24 glasov vsled kompromisa 10 glasov in prišli so prav nepričakovano v manjšino. Pa večina je tačas bila tako neznatna, včasih le za 1 ali 2 glasa, da se je vsaki čas bilo bati poloma in prevrata.

Grof Taaffe sam pa je imel svoje najhujše nasprotnike med kolegi ministri: skoro vsi uradniki od najvišjega prezidenta do najslednjega diurnista so bili sovražniki njegove vladne sisteme in skoro jedina zaslomba mu je bila krona, ki mu je po polnem zaupala, in seveda avtonomistična večina državnega zbora. Vsi časniki na Dunaji so s svojim strupom napadali vlado, hujskali in motili ljudstvo in še v oficijelnih listih vlada ni imela zagovornikov; primeri tačas „Laib. Ztg.“ in druge. Borsijski baroni, pitani od prejšnjih ustavovernih vlad, bali so se nove večine in sklenili o prvi priiliki, ko vlada potrebuje posojila, jej staviti take za avstrijski kredit sramotilne pogoje, da bi že vsled tega morala vlada odstopiti. Grof Taaffe videl je in vedel vse to, a poguma ni izgubil, spoznal pak je, da z naglim prevratom in silnimi koraki bi ničesar ne dosegel. Postopal je tedaj previdno in polagoma, da tako polagoma, da so njegovi prijatli časih skoro dvomili nad resno voljo njegovo, postajali nestrpni, pa konečno se le udali, ko so sami spoznali skoro nepremagljive ovire, ki so se od vseh strani stavile vladi in sprevideli, da s padcem te vlade bi nastalo še huje robstvo od prejšnjega.

V tem pa je stvar tekla naprej, počasi sicer, a tem bolj razjedoča in razdirajoča nasprotnike. Vmes so nastopili kritični momenti; naj opominjam le na glasovanje o adresi v gospodski zbornici l. 1879, slučajno zmago ustavovercev s 152 pri 150 glasom pri glasovanju o dispozicijskem fondu v prvi budgetnej debati, vojno postavo, ki je potrebovala dveh tretjin, kuhelbadsko afêro, velikanske nemške demonstracije proti jezikovnej naredbi na Českem, polum banke „Union generale“ itd. Grof Taaffe je premagal vse te neprimlikke, odpraviti je vedel zaporedoma iz ministerstva možé, kateri so mu hoteli nasprotovati, odstopili so Stremayr, Horst, Korb, Kremer, Streit, ter od ministrov iz leta 1879 le ostali Pražak, grof Falkenhayn in Ziemialkowski. Vršil se

je v teh treh letih velik političen prevrat, kakršnega pri nastopu Taaffejevem nikdo ni pričakoval.

V državnem zboru ima vlada gotovo, zanesljivo večino ne le v poslaniški, ampak tudi v gosposki zbornici, ter s pomočjo teh večin počasi izvršuje program, ki je bil slovesno proglašen v prestolnem govoru l. 1879. in to tem laglje sedaj, ko so odbiti najhujši napadi in ima vlada čas, tudi na druge potrebne stvari misliti, dočim je s početka skoro vse moči potratila v to, da ohrani novi politični sistem pred poginom.

Znano je, kar je vlada že storila in kar še namerava za povzdigo kmetskega in obrtnijskega stanu. Zastran svojih narodnih teženj res Slovenci še nismo toliko dosegli, kolikor bi želeli; vendar se pozna napredek in polagoma pridemo tudi tu do srčno od vseh nas zaželenega cilja. Rastoča narodna zavest bode začela vedno energičneje zahtevati, da se daje našemu jeziku popolna ravnopravnost in, če bode vsak posamezni Slovenec neustrašljivo branil svojega naroda pravice, mu jih nikdo ne bode mogel odrekati. V tem oziru so žalibože Slovenci še premehki in prepoustljivi.

Uradništvo, ki je l. 1879 najhujše nasprotovalo vladi, pričakuje vsaki dan nje propad, začelo je deloma izprevideti, da se je močno motilo in se vedno bolj udaja. Največ nasprotnikov sedanje sisteme je še v nekaterih sodnijskih krogih.

Državno gospodarstvo se je toliko zboljšalo, da letos ne bode treba več nego 16 milijonov goldinarjev najeti za pokritje deficita, ostalih 16 milijonov pa se bode vzelo iz gotovine, ki se nahaja v državnih kasah.

Navadno namreč leži kacic 100 milijonov goldinarjev gotovine v vseh državnih kasah, v centralni na Dunaji in v davkarskih po deželah. Sedaj so pa vsled višje colnine preostanki narastli na 115 milijonov, tako, da se jim lahko odvzame 16 milijonov

LISTEK.

Blagoródnemu gospodu

Andreju Praprotniku

k petindvajsetletnici njegovega učiteljevanja v Ljubljani.

Iz prsij naših glas krepák
Pozdrav srčán, pozdrav gorák
V srcé glasno odmévaj Ti,
Ljubáv za nas ogrévaj Ti!
Udáno, glej! Te čujemo,
V ljubézni Te spoštújemo!
Ti naš si cvet, voditelj naš,
Ti naš ponos, buditelj naš —
Proslávljen nam na glas srčnó,
Pozdravljen nam na glas gorkó!
Krog sêbe glej sodrúgov zbor —
Kot svoj ponos, kot svoj uzor,
V jedinstvu Te čestímo mi,
V jedinstvu Te slavímo mi!
Pač Ti si čvrst, Tvoj duh je čil
Takó, kot nekada je bil,

Ponósen je in nezmáján,
Potrt še ne in ne končán!
Ti naš si cvet, voditelj naš,
Ti naš ponos, buditelj naš —
Proslávljen nam na glas srčnó,
Pozdravljen nam na glas gorkó!
Za Taboj pač življenja cvet
Razgrinja se že mnógo let,
Odcvel je res, a zlat je sad,
Ki zórel nam je od takrat!
O glej! Ponóseno bi okó
Na njem počívalo lehkó,
A Ti si brát, tovariš drag,
Naklonjen nam in vedno blag!
Ostáni zvest voditelj nam,
Ostani čvrst boritelj nam!
Le stoj krepkó, ko prej si stál,
Ponos Ti naš, uzor svetál!
Ti cvet si naš, Ti boš nam cvet,
Bog živi Te še mnógo let,
Bog hráni nam v radósti Te,
Bog hráni nam v krepkósti Te!...

—b—

Junak našega časa.

(Roman M. Lermontova posl. J. P.)

Pečorinov dnevnik.

II.

Knežna Mary.

11. junija.

(Dalje.)

To vprašanje ga je vsega zmešalo: hotel se je bahati — rad bi bil videl, da bi bila zvedela knežna o njegovem povišanju, a sram ga je bilo priznati resnico.

— Kako ti misliš, ali te ona ljubi?

— Ali me ljubi? Prosim te Pečorin, kaj pa vendar misliš... ali je mogoče tako hitro?... Če me tudi ljubi, a redna ženska tega tako hitro ne pove.

— Dobro! pač mora po tvojem redni človek molčati o svojih strastih?...

— Ej, bratec! Vsaka stvar ima svoje manire! marsikaj se ne pove, a se samo ugane...

— To je res... Samo ljubezen, ki jo čitamo v očeh kake ženske, jo nikakor ne veže; drugače pa besede... Varuj se Grušnicki, da te ne vara.

za pokritje deficita. V tako ugodnem položaji državna kasa že mnogo let ni bila.

Tudi na časnikarstvo obračal je grof Taaffe svojo pozornost. Ljudje so že tako navajeni, da vso svojo vednost in svoje politično prepričanje srkajo iz časopisja. Grof Hohenwartovi vladi je o svojem času hudo škodovalo, da ni imela zase nobenega večjih dunajskih listov. Tudi na grofa Taaffeja so iz početka zabavljali vsi dunajski listi in pa jednake baže časniki v provincijah. Le slovanski in konservativni listi so ga podpirali pogojno. In dandanes? Od velikih dunajskih časnikov sta le še „N. Fr. Pr.“ in „Deutsche Ztg.“ v strogi opoziciji, tem nasproti pa so po polnem vladni dnevniki: „Tribüne“, „Presse“, „Ill. Extrablatt“, „Wiener Allg. Zeitg.“, „Morgenpost“. Škandalozni „Wiener Tagblatt“ in „Vorstadt Zeitung“ pa sta izgubila koncesijo za prodajo v trafikah in s tem mnogo prekupcev in čitateljev. Tudi v provincijah so se ustanovili vsi prijazni organi, na Pemske, Moravske, Štajerske (Stilsteir. Post), v Trstu (Triester Tagblatt) itd. Ljudstvo ima tedaj priliko čitati ne samo vlado psujoče časnike, ampak tudi take, ki razkrivajo laži in zvijače judovske prese in si potem samo lahko dela sodbo, kje je poštena volja pomagati ljudstvu: ali pri tistih gründerjih, ki na družega neso mislili, kakor si žepe polniti in svojo stranko pri polnem koritu ohraniti, ali pri sedanji vladi in večini, ki vzlic nasprotovanju ustavovernih poslancev se trudi po primernih postavah pomagati ljudstvu do boljšega stanja ter omejiti pogubno moč velicega kapitala.

Če se tedaj nazaj ozremo na tri- in polletno Taaffejevo vladanje, moramo priznati, da so uspehi vender znatni in da so se, kar je še bolj čudno, dosegli s prav malenkostnimi sredstvi brez vsake sile, mirnim postavnim potom. Kdo bi tajil, da ima Taaffe državnišk talent? Pa vsa njegova umetnost, previdnost in hladnokrvnost bi morda bila ostala brez uspeha, ko bi ga konstantno ne podpiral še drugi, v človeškem življenju odločilni faktor — sreča. In ta je do sedaj res spremljevala grofa Taaffeja pri vsakem koraku. Pri padu Bontoux a ostala je „Länderbank“ nedotaknena. Postava o zemljiščnem davku se sprejme, ker mora celo Herbst s svojimi tovariši za njo glasovati. Levica v svoji strasti sama sebe uničuje ter se po svoji opoziciji proti budgetu, proti vojnim potrebam, proti carini dela nemogočo na odločilnem mestu. In kaj naj reče človek k izredni sreči, da se res visoko povišanje carine na petrolej in kavo s tem paralizuje, da pade petrolej vsled prevelike produkcije na najnižjo ceno in da se tudi kave toliko prideluje, da se je vzlic višji carini podražila le neznatno.

Naj bode tedaj ta sreča trajna, a naj nekoliko njenih utrinkov pade tudi pred naša vrata. *)

*) Navedena fakta so povsem istinita; a naše mnenje je vender, da bi bila Taaffejeva vlada nam Slovencem lahko nekaj več naklonila. (Op. uredništva.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. marca.

Nj. visokost cesarjevič **Rudolf** podal se je v Berlin, kjer je bil na kolodvoru po nemškem cesarji in drugih velmožih jako ljubeznivo vsprejet. Povod temu potovanju je sreberna poroka nemškega prestolonaslednika. Pravi dan te petindvajsetletnice bi imel biti 28. januarja, a ker je nekoliko dni prej umrl princ Karol, so se bile slavnosti preložile za mesec dni. Vršile so se torej včeraj v navzočnosti vseh sorodnikov in dobrih prijateljev, h katerim spada, kakor znano, tudi naš cesarjevič Rudolf. V Berlinu biva tudi angleški prestolonaslednik, princ Wales-ki, in ta je kmalu po prihodu obiskal našega cesarjeviča.

V torek bila je važna konferenca mej Taaffejem in zastopnikom **českega kluba**, dr. Rieger-jem in dr. Šrom-om. Dogovarjalo se je o nekaterih premembah šolske postave, ki naj bi omogočile, da bi tudi „česki klub“ mogel za njo glasovati. Česki poslanci posebno želijo, da bi se naj v postavi opustila določba o obligatornem pouku v nemškem jeziku po nemških meščanskih šolah. Vlada nastoji na nespremenjenem vsprejemu šolske novele; spomenica, zadevajoča srednje in obrtne šole v slovanskih krajih Česke in Moravske, se ni še predala. Spomenica dr. Šroma, glede Moravske, je že dokončana in ima ostro obliko; ona zahteva odločno, da se nekatere nemške srednje šole preustroji v česke, na drugih pa upeljejo česke paralele. „Politik“ pravi, da se bode najbrž pri tej priliki določilo, bode-li hotel „česki klub“ tudi za naprej še brezpogojno podpirati sedanjo vlado.

Srbski članovi **ogrskega** državnega zbora, Miloš Dimitrijevič, Aleksej Nikolič, Vasil Popović, dr. Nik. Maksimović, Stevo Joanović, dr. Iv. Subotić, Vasil Gjurgjevič, Georgje Krestić, Ivan Steković in Mihajl Rogulič, so bili v torek pri ministru-prvosledniku Kolomanu Tiszi. Starosta poslancev, Miloš Dimitrijevič, ogovoril je ministra z daljšim govorom, katerega glavna vsebina je prošnja, da se naj bi kmalu zopet pričela srbska crkvena skupščina, ker tožnjuno zahtevajo sedanje razmere srbske cerkve in je bila vlada to že prej obljubila, kajti zadnja skupščina sklicana je bila le zategadelj, da se je bil izvolil novi patrijarh. Najvažnejši del govora slove: „Stanje srbske cerkve, samo ob sebi že opasno, postalo je še nevarnejše in neznosnejše, ko je biskupska sinoda, v korist si jemljouč dandanašnji izredni položaj, zadnji čas vladi predložila spomenico, koje posledica bi bila — kakor se nam je poročalo — uničenje najvažnejših naprav v ustavi naše cerkve in na njih razvalinah nameravana ustanovitev izključne oblasti hierarhije. Ta čin biskupske sinode in vsebina po njej predložene spomenice vzbudil je največo pozornost in največi gnjev v srci vseh vernikov.“ — Minister-prvoslednik vzprejme podani mu govor in obljubi, da bo to prošnjo deputacije vestno in temeljito raziskaval. Toliko pa že zdaj lahko opomni, da bode vlada to srbsko cerkveno zadevo rešila s stališča obstoječih zakonov, privilegij in zgodovinskega razvitka srbske cerkve, z ozirom na interese države, srbske cerkve in srbskega ljudstva.

Vnanje države.

Dopisnik „Pester Lloyd“ objavlja pogovor, ki ga je imel z knezom **Karageorgjevič-em** v

Cetniji. Na vprašanje korespondenta, ima-li knez upanje na restavracijo svoje rodbine v Srbiji, odgovoril je baje: „Jaz sem postaven naslednik belgrajskega konaka; moj dedek Crni Georgje postavil je prvi temeljni kamen za neodvisnost Srbije. On je osvobodil Srbijo Turkov in le po izdaji in umoru prišel je Miloš Obrenović na prestol Srbije. Srbi so Miloša pregnali in mojega očeta Aleksandra posadili na kneževski prestol. Oča mi je bil premehkega srca in predobrodušen, a Srbi pridejo zopet do spoznanja in pokličejo nazaj mojo dinastijo. Zadnje čase doživeli so Srbi pod vladno Milana katastrofe v gospodarstvenem oziru, in če sedanje razmere še dalje trajajo, pride dežela ne samo do političnega, nego tudi do finančnega propada. Sedanji položaj v Srbiji ni ugoden za Milana; on nema zanesljive podpore, kajti ljudstvo je izpoznalo, da goji le sebične namene, mej tem ko se zanemarljajo interesi domovine in denar zapravlja po nepotrebnih potovanjih. Večina Srbov ostala je zvesta mojej dinastiji in pri prihodnji svobodnej volitvi pozval bode narod njo k vladanju. Jaz nečem izzivati krvave revolucije, nečem prelivati krvi, ampak pridobil bom svoje pravice z mirnimi sredstvi in po postavnem potu s prosto odločno ljudstva. V črnogorsko-turškem boju nameraval sem priti v Cetinje in ponuditi moje moči dinastiji Njeguš-Petrovičev, pa moji tukajšnji prijatelji so mi to odsvetovali, da ne bi delal neprilik kneževini, ki je bila v zvezi s Srbijo. Poslušal sem na ta svet v interesu srbskega naroda; sedaj pa se nesem mogel vzdržati, da ne bi osebno prišel spoznavat to deželo, na katero me veže toli dragih spominov. Moji pradedi prišli so iz Albanije najprvo v Črnogoro, kjer so bivali dlje časa; od tod so šli v Srbijo izvojevat svobodo bratom. Smatram torej Črnogoro za svojo drugo domovino. Moja dinastija je bila z ono Njeguš-Petrovičev vedno prijateljska: vsaj so obe delovale za osvoboditev Srbije. Ko nastane ugodnejše vreme, prepotoval bom Črnogoro in potem čez Italijo se podal v Paris. Znabiti pojdem tudi v Moskvo h kronanju cara, a to zavisi še od političnih razmer.“ — Dopisnik bil je tudi pri ministru vojvod Božo Petroviču, kateri mu je zatrjeval, da je prijatelj avstro-ogrske države; izdal je ostra povelja, da se imajo strogo nadzorovati begunci iz Hercegovine in Kotora, da ne bi zopet oboroženi prestopili meje.

„Pol. Corr.“ prinaša poročilo iz **Varne**, da se na ladijestrojnici v Nikolajevu nekaj časa sem jako marljivo deluje; napravljajo se namreč tri oklopnice, mej temi jedna največje dimenzije.

Angleški premier Gladstone podal se je v ponedeljek iz Cannes-a v Paris, kjer ostane nekoliko dni. Včeraj obiskal je Grévy-ja, Challe-mel-Lacour-ja in Ferry-ja. Gladstone je izjavil, da ne misli na to, da bi stopil iz političnega pozorišča; najmanj pa da namerava zapustiti sedež v parlamentu. Challemel-Lacour je dejal, da je pripravljen za posebne ugodnosti Angliji prepustiti prosto roko v Egiptu.

Dopisi.

Iz Gradca 27. februarja. [Izv. dop.] (O delovanji društva „Triglava.“) Po Triglavovih pravilih voli se odbor za letni tečaj pri zadnjem zboru zimskega tečaja. 17. t. m. odstopil je torej dozdani odbor, ter poročal o društvenem delovanji. Ker je to poročilo prav zanimivo, in ker se je posebno letos pokazalo po darilih — knjižnih in de-

— Ona? ... odgovoril je, in povzdignil oči proti nebu ter se vesel zahototal: — smiliš se mi Pečorin!

Šel je.

Zvečer podalo se je mnogobrojno društvo proti brezdnju.

Po mnenjih tukajšnjih učenjakov je to brezdnjo ugaslo vulkansko žrelo; ono je na rebru Mošuka, blizu jedno vrsto od mesta.

Tja pelje pot skozi grmovje in kamenje; gredoč v goro podal sem knežni roko, in ni je spustila ves pot.

Najin razgovor začel se je z obrekovanjem: jaz obiral sem navzočne in nenavzočne znance; od začetka slikal sem jih smešno, potem pa njih slabe strani. Žolč moj bil je razburjen. Začel sem s šalo, a končal sem z resnično zlobo. Iz prva jo je vse zabavalo, potem pa strašilo.

— Vi ste nevaren človek! rekla je: — rajši bi videla, da me napade v gozdu ropar z nožem, kakor pa vi s svojim jezikom ... Prosim vas brez šale, kadar se mislite spraviti čez me s svojim jezi-

kom, zabodite me rajši z nožem — mislim, da vam to ne bo težko.

— Ali sem mari jaz kaj podoben roparju?

— Vsaj ste še hujši.

Zamislil sem se za trenutek, potem pa rekel z globoko ganljivim glasom:

— Da, taka bila je moja osoda od otročjih let! Vsi so mi brali na obrazu znamenja slabih lastnostij, katerih nesem imel — pripisovali so mi jih — in res so se rodile. Bil sem ponižen — dolžili so me lukavosti: in postal sem prikrit. Globoko sem čutil dobro in hudo, — nikdo se mi ni laskal, vsi so me dražili; postal sem maščevanja željan; sem jaz bil čmeren — drugi pa veseli in neposajeni; jaz sem se čutil višjega od njih, a stavili so me nižje: in postal sem zaviden. Rad bi bil ljubil ves svet; — a mene ni umel nikdo, in naučil sem se sovražiti. Moja mladost brez cvetja minula mi je v borbi s samim seboj in s svetom; boljša moja čustva hranil sem v globini srca, boječ se zasmehovanja, ter ostala so tam in zamrla. Govoril sem resnico — a nikdo mi ni verjel: in začel sem lagati; ko sem spoznal življenje in prožila človeškega društva,

začel sem se baviti z znanjem življenja, a hitro sem spoznal, da so srečni drugi tudi brez tega znanja, in uživajo te dobrate, za katere se jaz toliko peham. Takrat se je v mojih prsih rodilo obupanje — a ne to obupanje, ki se ozdravi s samokresovo cevjo, ampak hladno in brezsilno obupanje, ki se skriva v prijaznem in ravnodušnem smehljanju. Postal sem nrvstvena pokveka: boljša polovica moje duše ni bivala več, usahnila je, posušila se in umrla; odrezal sem jo in vrgel proč, druga se je pa še gibala in živela za vsacega; nikdo ni opazil te spremembe, ker ni nobeden vedel za drugo njeno umrlo polovico. Vi ste mi vzbudili sedaj spomin na njo, in prebral sem vam ta njen grobni napis. Maogim se grobni napisi zde smešni, — meni pa ne, zlasti če se spominam tega, ki počiva pod njim. Sicer pa vas prosim, da se ne navzamete mojih nazorov: ako se vam zdi moje pripovedovanje smešno, prosim, smejite se mi; povem vam, da me ne boste razžalili s tem.

To minuto so se srečale najine oči; v njenih svetile so se solze, njena roka, ki se je opirala na mojo, se je tresla, lica so jej pa gorela; smilil sem se jej! Pomilovanje, čustvo, kateremu se tako rade

narnih — katera so prihajala društvu, da ima „Triglav“ simpatije v širših krogih našega naroda, menim, da bode marsikomu ustrezno, če navedem nekoliko podatkov iz tega poročila.

Da je društvo dosedaj bilo vedno pravo središče slovenske mladine v Gradci, prepričan se je lahko vsak, kdor je imel kdaj priliko, da je prišel k zborom. Izgovorila se je tukaj marsikatera navdušena beseda, videlo se je tukaj čisto, plamteče rodoljubje; bilo je društvo dozda nekaka vadnica, kjer poskuša in si uri vsak svoje moči, da bo sposoben boritelj za pravice našega naroda, sposoben delavec za njegov napredek. Ta se je poskušil kot guvernir, oni kot pisatelj: obema ponujala pa je društvena knjižnica pripomočke, da si dopolnita svoje znanje v onih predmetih, katerih stroka, kateri se je kdo posvetil, ne zahteva in tudi ne ponuja, kakor tudi, da ve vsakdo v slovenski besedi govoriti o vseh rečeh, ki so omikanemu človeku mar. Zato se je pri vsakem zboru predavalo: sedaj čital je ta član o tem, oni o onem predmetu.

Da je pa slovenski omikanec dober boritelj v narodnem boju, treba mu je poleg znanstvenega izobraženja, poleg krepkega in neomahljivega značaja tudi še, da pozna natanko razmere, v katerih živi naš narod, v katerih se bori za svoj obstanek in svojo prihodnost; kratko rečeno: da pozna dobro politične razmere našega naroda, kakor tudi razmere njegovih protivnikov. Tudi na to stran ustreglo je društvo svojim udom ter jim omogočilo, da čitajo poleg nekaterih nemških vse slovenske politične liste, da spoznajo, kako se giblje naš narod, kako napreduje v tej pokrajini, kako v onej zastaja in hira. Po preteku teh par let, ki jih še morajo posvetiti modricam, stopijo torej lahko takoj v vrste mož, ki se potegujejo in neustrašeno delujejo za narodno reč, ter so jim, dobro poučeni o vseh razmerah našega naroda, takoj krepka in zdatna pomoč.

Mali narodi, kakor je naš, morejo le tedaj se ohraniti, če je njihova požrtvovalnost velika, če so vsi vedno pripravljeni, kadar narodna potreba nanese, seči v žep, in to ne samo jedenkrat, dokler traja prvo navdušenje, nego trajno. Da se torej sedaj že privadimo požrtvovalnosti, da ne bomo posnemali mnogih odličnih (!) narodnjakov, ki se, če potrkaš pri njih za to ali ono narodno podvzetje, zaderejo nad teboj: „že zopet beračenje“ itd., nego da nam bo požrtvovalnost za narodno reč že navada, pobiralo se je skoraj pri vsakem zboru v zabavnem delu zdaj za Mir, zdaj za narodni dom itd.

Ker računke številke govore prav glasno in zanimiv govor, in se iz njih razvidi in da sklepati na gibanje, da celo na tendence kakega društva, hočem jih tukaj nekoliko navesti. V nobenem tečaju ni imelo še društvo toliko dohodkov, kakor letos, pa tudi ne toliko stroškov. Nekdaj imelo je po 20 for. dohodkov, ter je še celo s prebitkom sklenilo račune. V letu 1876 imelo je v letnem tečaju samo 6 gld. 20 novc. dohodkov, stroškov pa 1 gld. 20

novc. Lani pa je imelo v drugem tečaju 80 gld. 92 novc. dohodkov, in stroškov 69 gld. 95 novc. V ravno minulem tečaju pa 115 gld. 12 novc. dohodkov in 107 gld. 7 novc. stroškov. (Vsak Triglav plačuje po 50 novc. na mesec). Od teh dohodkov porabilo se je za nakup in vezanje knjig in za Čitalnico lani 87% vseh stroškov, t. j. 60 gld., letos okoli 70%, t. j. 68 gld., in le ostalo porabilo se je za druge društvene potrebe, kakor glasovir itd. Računske številke kažejo nam torej, da društvo ne živetari, nego prav krepko živi, in ima v resnici namen in prvo skrb, duševne ude izobraževati, jim um in srce blažiti.

Ko si je lani osnovalo društvo čitalnico, zahtevale so se od društvenikov velike žrtve. Uvidelo se je, kako dobro bi bilo, da je imelo društvo nekako zalogo, nekak fond, iz katerega bi dobivalo redne dohodke. Osnovali so torej nekateri društveniki „fond“, ter ga društvu podarili. „Fond“ znaša dosedaj 80 gold. ter se vedno množi s tem, da se mu priračunijo prostovoljni doneski, katere društveniki darujejo za „fond“ ter polovica prebitka, ki je ostal koncem letnega tečaja.

Z ozirom na ta fond, ki je nedotakljiv ter se le obresti smejo porabiti, spremenilo je društvo svoja pravila. Uloga, s katero se je spremenitev c. kr. namestništvu naznanila, kakor tudi vseh pet izvodov novih pravil, ki so se priložili, bili so slovenski. Od konca do kraja torej ni bilo nemške besede. C. kr. namestništvo vzelo je brez vsakega ugovora zadrž slovenskega jezika spremenitev na znanje, ter z odlokom dne 27. januarja št. 1095, pisanem v slovenskem jeziku obstanek društva po novih pravilih potrdilo. Pač so se čudili gospoda pri namestništvu, od kod ta slovenska uloga pride, kajti slovenska društva, ki se osnujejo, ali svoja pravila spremenijo, imajo hvalevredno (!) navado, da uloge napišejo nemški in jeden izvod pravil priložijo v nemškem prevodu. Vsem tem društvom bodi torej povedano, da c. kr. namestništvo vzprejema in rešuje tudi slovenske uloge. Vsem tem društvom bodi pa ob jednem živo priporočeno, da naj spoštujejo slovenski jezik ter ga rabijo tudi, ako imajo opraviti z višimi oblastmi! Mi moramo povsod naš jezik urivati, če hočemo, da zadobi kdaj veljavo!

Iz knjižničarjevega poročila posnemamo, da broji knjižnica sedaj 638 knjig. Med temi so nekatere prav dragocene, n. pr. Valvazor itd. Knjige so slovenske, hrvatsko-srbske, česke, nemške, francoske in italijanske. Letos je prirastlo 106 knjig, večinoma po darilih. Vsak mesec se je dalo nekaj knjig vezati, tako da jih je že večina vezana. Izposojevale so se knjige prav pridno; torej neso zaklad, ki leži zakopan in ne donaša nikakih koristij.

Pri sledeči volitvi bil je voljen odbor, katerega ude je „Slov. Narod“ že objavil. Od dozdanih odbornikov ni bil noben voljen, ker je prejšnji predsednik v njihovem imenu naznanil, da za drugi tečaj nobeden ne more volitve vzprejeti. Ni dvomiti

pa, da bode tudi sedanjemu odboru prva naloga delati na to, da bode društvo doseglo uzvišeni svoj namen, da bode pospeševalo društveni razvoj svojih članov, da bode zbiralo, budilo in vadilo moči, ki bodo nekaj podpirale naše narodne vodje v njihovem težavnem delu, da bode torej delovalo slovenskim dijakom na čast, na korist pa slovenskemu narodu! Opazujoči.

Pogreb dr. Štefana Kočvarja.

(Dalje.)

Prav dobro zastopan je bil tudi Žavski trg z županom na čelu. Po ureditvi deputacij in po petji nagrobnice jel se je pomikati sprevod. Pred vozom z rakvijo deputacije, duhovniki, potem voz prvega reda tukajšnje pokopne družbe s krasno metalno krsto, obloženo črez in črez z raznimi venci, za vozom rodbina ranjkega, mej katero smo videli pokojnikovega brata, sivolasega častiljivega starčka; za rodbino c. kr. uradnike vseh uradnij, meščanstvo, v kojem je bilo zastopano vse od bogataša do manjše vrste rokodelca, sklepom pa še nebrojno število ljudij iz okolice.

Ulice, po katerih se je premikal sprevod, so bile natlačene občinstva. Pri vseh sosednjih farah in podružnicah se je zvonilo. Velikansk utis tega sprevoda se je polastil vseh in nehoté so se človeku predočevale mnogobrojne zasluge ranjkega, odsevali joče v tem slovesnem dokazu ljubavi do prebлага pokojnika. Izmed vseh, ki so se udeleževali sprevoda, bi bilo težko najti jedno dušo, koji ni bil ranjki dr. Kočvar tešitelj, zanesljiv svetovalec. Zatoraj so se ljudem kakeršne koli narodnosti utrinjale solze in nijedna teh solz ni bila hinavska — to so bile solze prave, globoko segajoče žalosti in tuge.

Sprevod se je pomikal po gosposkej ulici, po glavnem trgu, graški ulici do sv. Maksimilijana cerkve; tukaj se je izvrševalo drugo blagoslovljenje. Peveci so zapeli Stegnarjevo žalostinko „Na gomili“. Peli so izborno in ginjački akordi krasne te skladbe so živo odmevali v srcih žalujočega naroda.

Po končanem opraviu odšli so v istem sporedu dalje po cesti na pokopališče okolice Celjske. Ker je cesta ravna in široka, je sprevodna vrsta bila videti od križa pa do poslednjega para. Impozanten pogled!

Ljudstvo, ne uvrsteno v sprevodu se je po bližnji poti podalo na pokopališčni grič, s katerega je zrla na sprevod in na mirodvor.

Vreme je bilo, kakor smo si ga le želeli mogli, ugodno. V zlatem solčnem žarku se je lesketal sreberni in zlati kinč na dveh zastavah in prekrasna je bila gledati dolga vrsta različnih vencev z lepimi, finimi trakovi.

Le malo občinstva se je po blagoslovljenji poleg cerkve sv. Maksimilijana podalo nazaj v mesto; ogromna večina spremljala je pokojnega do obrobja mrzle gomile, skazevaje mu zadnjo ljubav in čast.

udajo ženske, zastavilo je kremplje v njeno srce. Vso pot je bila razstresena in zamišljena, z nikomur ni koketirala — in to je veliko.

Prišli smo k brezdnju; dame so popustile svoje kavalirje, a ona ni spustila svoje roke. Za šale tukajšnjih fantov se ni zmenila; strmo brezdnju, pri katerem je stala, jo ni strašilo, mej tem, ko so druge dame zakrivali oči in kričale.

Na povratnej poti nesem ponavljal najinega razgovora, na prazna moja vprašanja odgovarjala je kratko in jako razmišljeno.

— Ali ste že ljubili kedaj? vprašal sem jo na posled.

Bistro me je pogledala, zmajala z glavo in zopet se zamislila: videlo se je, da je hotela povedati nekaj, pa ni vedela kako začeti; njene prsi so se vzdigovale... Kako bi se tudi ne! muselinov rokav je slabo varstvo, električne iskre švigale so iz moje roke v njeno; skoro vse strasti se tako začno, in zelo se motimo, če mislimo, da nas ljubi ženska za naše fizične in duševne prednosti; se ve da tudi te pripravljajo tla in pripogibajo srce, da prejme sveti ogenj; a vender prva dotika reši stvar.

— Kaj ne, bila sem prav ljubezniva danes? rekla je knežna s posiljenim smehljajem, ko sva prišla do njenega stanovanja.

Ločila sva se.

Ona je nezadovoljna sama s seboj: sebi očita hladnost... A ni to prvo znamenje zmage?

Jutri me pa hoče odškodovati zato; jaz vse to vem že naprej, in ravno to je dolgočasno.

12. junija.

Danes sem videl Vero. Mučila me je s svojo ljubosumnostjo. Knežna jej je baje razodela vse srčne skrivnosti: res pravo si je izbrala!

— Jaz že vem, kam to kaže, rekla je Vera: — povej mi, ali ljubiš knežno?

— Kaj pa, če je ne ljubim?

— No, zakaj jo pa zasleduješ, in dražiš njeno domišljijo!... O jaz te že dobro poznam. Poslušaj me: če hočeš, da bi ti verjela, pridi čez teden v Kislovodsk; pojutrnjim odpotujemo tjakaj. Knežinja pa ostane še nekaj dni tu. Najmi stanovanje zraven nas, mi bomo stanovali v velikej hiši blizu toplic; pod nami stanovala bo knežinja Lgovska,

zraven je pa druga hiša, ravno tistega gospodarja, ki pa še ni oddana v najem... Dobro, ali prideš?

Obljubil sem jej, in še danes poslal sem najet to stanovanje.

Grušnicki prišel je k meni in mi povedal, da bo jutri narejena njegova uniforma, kakor nalašč za na ples.

— In plesal bodem ž njo ves večer... to se bom nagovoril, pristavil je.

— Kdaj bo že ples?

— Jutri! ali še ne veš? To bo sijajen, tukajšnje načelstvo prevzelo je priprave.

— Pojdiva na sprehod...

— Nikakor ne, v tem grdem plašči.

— Ali se ti je tako pristudil?

Odšel sem in srečal knežno Mary, povabil sem jo na mazurko. Čudila se je na videz, v resnici bila je pa jako vesela.

— Mislim sem, da plešete samo takrat, kadar je neizogibno potrebno, kakor zadnji pot, rekla je in se zasmijala.

(Dalje prih.)

Spreved, dospevši na mirodvor, zapolnil je obširno prostorišče z občinstvom popolnoma.

Tukaj na gomili narodovega očeta stal je narod, zastopan po svojih sinovih iz slovenskih in pobratimskih hrvatskih pokrajin.

Zahajajoče solnce je zlativši lahne oblačke obsevalo metalno krsto z dragim truplom poslednjokrat — resne in kakor tužne zdele so se nam tam v severozahodu Solčavske planine, odlikujoče se v različnih obrisih od sinjega po večernej zarji zarudelega obnebjaja.

V nemoteni tihoti pogreznili so krsto v grob, v zemljo domačije, ko je umrli tolikanj ljubil in čislal; in ko je rahla prst, po svečeniku iz lopate vsuta, padla votlim donom na krsto, čuti je bilo mnogo bolečnih vzdihov.

Mili Bog! kako hudo je zgubiti stariše, sorodnike, a kako je človeku, ljubečemu svoj narod, neizrekljivo bitko, ako zre na gomilo, ki bode kmalu objela najzvestejšega boritelja za narodne svetinje!!

Okolu groba napravili so Sokolovci karé, v kojem so imeli prostor sorodniki, duhovniki in pevci.

Po končanih molitvah zapel je pevski zbor nagrobno „Nad zvezdami“ tako milo, tako ganljivo, da se je dalo trdno soditi, da vsak pevec v resnici čuti besede in pomen pesni v najglobljem kotu srca.

Ko so utihnili zadnji akordi, stopi g. dr. Valentin Zarnik pred gomilo.

(Dalje prih.)

Domače stvari.

— (Banket) priredili so danes učitelji iz Ljubljane in z dežele gosp. A. Praprotniku na čast v gostilnici „Pri bavarskem dvoru“.

— (Gosp. V. Klinar), župan v Kropi nam piše, da je v isti trenutek, ko je prisegel v roke gosp. c. kr. okr. glavarju, tudi izrekel željo, naj se mu dopisuje le v slovenščini, katere jedino je v besedi in pisavi zmožen, in da mu je gosp. glavar tudi obljubil, da se bode na to zahtevo ozir jemalo. Dobro!

— (Ribiško društvo kranjsko) imelo je včeraj zvečer svoj redni občni zbor, katerega se je udeležilo 25 članov. Predsednikom bil je ednoglasno izvoljen gosp. Karel Pavlin, podpredsednikom gosp. dr. Kapler, odbornikom gg. Ivan Franke in E. Kramar. Delovanje društva je tako uspešno, da bode že letos mogoče izpustiti 220.000 mladih postrvij v vode.

— (Gospod I. Lapajne,) znani neumorni pisatelj, imenovan je definitivno ravnateljem meščanske šole v Krškem.

— (Izpred sodišča). Danes zjutraj začela se je končna obravnava proti 62 let staremu zidarju Andreju Bevk-u iz Cerknega na Goriškem (zagovornik dr. Zarnik), proti g. Janezu Mesarju (zagovornik dr. Moše), župniku v Bohinjski Bistrici, in proti 53 let staremu Conradu Grimu, c. kr. inženirju v Kranju, katerega zagovarja dr. Suppan. Sodišča predsednik je deželne nadsodnije svetovalec dr. Kapretz, votanti so pl. Zhuber, baron Rechbach in Tomšič. Zapisnikar je g. adjunkt Potrato. Državno pravdnništvo zastopa g. Schetina. Tudi proti gosp. Dralki, c. kr. okrajnemu glavarju v Radovljici bila je pričeta jednaka tožba zaradi pregreška proti varnosti življenja po § 335 k. z. kakor proti trem omenjenim zatožencem, a nadsodnija v Gradci je zatožbo kot neopravičeno zavrgla. Kot izvedenca sta k obravnavi poklicana: c. kr. inženir Ziegler in stavbeni mojster g. Treo. Danes prebral se je pri dopoldanski obravnavi, ki je trajala od 9. do 1/2 1. ure popoldne, jako obširni zatožni spis v nemškem in slovenskem jeziku in zaslišali so se vsi trije zatoženci, kateri so vsi izjavili, da se čutijo nekrive. Obravnava se nadaljuje denes ob 4. uri popoldne in zaslišalo se bode 10 prič. Trajati utegne do 9. ali tudi 10. ure zvečer. Jutri bodo govorili državni pravdnik in zagovorniki. Natančneje poročilo v prihodnjem listu.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

— (Pomiloščenje.) Nj. Veličanstvo pre-svitli cesar pomilostil je v zadnji porotnej sesiji na smrt obsojenega morilca svoje lastne matere, Joža Prelesnika. Najvišje sodišče določilo je kazen na dosmrtno težko ječo, poostreno 16. oktobra vsakega leta s tamnico in postom. O morilcih žandarja Lengerja še ni došla nobena odločba od kabinetne pisarne.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

Rim 28. februarja. Časniki poročajo: Policija preiskala je stanovanja nekaterih tržaških emigrantov. Trije izseljenci deli so se v zapor; pričakuje se, da bode še več zaprtih.

London 28. februarja. Na danes določena seja dunavske konference preložila se je na jutri.

Zahvala.

Podpisani odbor si usoja čast. gospodu Jurcu Franju, trgovcu v Postojini javno zahvalo izrehati, ne le za ptistop kot podpiratelj k temu društvu, ampak tudi za obilo podarjeni les pri izdelovanju šrambe za gasilno orodje.

Odbor prostovoljne požarne straže v Velikem Otoku, dne 26. februarja 1883.

Jurca, poveljnik.

Tujci:

28. februarja.

Pri **Slonu**: Schemann z Dunaja. — Dr. Mencinger iz Krškega. — Böckl iz Bohinjske Bistrice. — Stein iz Gradca.

Pri **Mallét**: Görich z Dunaja. — Reissmüller iz Haasberga. — Renker z Dunaja.

Pri **avstrijskem cesarju**: Dolinar iz Trate. — Franke iz Kranja.

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
26. febr.	7. zjutraj	740.65 mm.	— 7.4°C	sl. jz.	d. jas.	0.00 mm.
	2. pop.	740.38 mm.	+ 12.0°C	m. jvz.	jas.	dežja.
27. febr.	7. zjutraj	746.32 mm.	— 3.4°C	sl. bur.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	743.92 mm.	+ 6.6°C	sl. bur.	jas.	dežja.
28. febr.	7. zjutraj	738.63 mm.	— 1.0°C	sl. bur.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	735.47 mm.	+ 12.4°C	z. jz.	jas.	dežja.
28. febr.	9. zvečer	743.47 mm.	+ 3.4°C	sl. jvz.	jas.	dežja.
	9. zvečer	742.16 mm.	+ 2.4°C	sl. bur.	jas.	dežja.
28. febr.	7. zjutraj	738.63 mm.	— 1.0°C	sl. bur.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	735.47 mm.	+ 12.4°C	z. jz.	jas.	dežja.
28. febr.	9. zvečer	743.47 mm.	+ 3.4°C	sl. jvz.	jas.	dežja.
	9. zvečer	742.16 mm.	+ 2.4°C	sl. bur.	jas.	dežja.

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je bil večinoma povsod še zelo visok in je ostal do zadnjih dni skoro nespremenjen; razdelitev še vedno precej nejednakomerna; razloček mej maksimumom in minimumom sreden. Temperatura popoldne še vedno jednako visoka, zvečer, posebno pa zjutraj, nizka; sploh pa še vedno precej nad normalom in zelo ekstremna; razloček mej maksimumom in minimumom nekoliko manjši. Vetrovi so postali močnejši, sem pa tja celo viharji in so se zasukali proti severu. Nebo še vedno večinoma popolnoma jasno, vreme suho in stanovitno.

Dunajska borza

dne 1. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld.	40	kr.
Srebrna renta	78	65	"
Zlata renta	97	50	"
5% marcna renta	93	30	"
Akcije narodne banke	827	—	"
Kreditne akcije	319	50	"
London	119	75	"
Srebro	—	—	"
Napol.	9	48 1/2	"
C. kr. cekini	5	65	"
Nemške marke	58	50	"
4% državne srečke iz l. 1854	118	40	"
Državne srečke iz l. 1864	100	—	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	97	45	"
Ogrska zlata renta 6%	119	90	"
" " 4%	89	15	"
" " papirna renta 5%	87	30	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	—	"
Dunava reg. srečke 5%	114	75	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	116	75	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	75	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75	"
Kreditne srečke	171	—	"
Rudolfove srečke	10	20	"
Akcije anglo-avstr. banke	120	121	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	225	—	"

Kupi ali v najem se vzame

posestvo s hišo,

katera je za obrtnižo (prodajalnice in krčmo) pripravna. Nastop 1. maja 1883. — Sporočila upravništvu „Slovenskega Naroda“.

(112—3)

Naznanilo.

V nedeljo dne 4. marca 1883

se razstavi za le kratek čas

v dvoranah starega strelišča

velikanski

dunajski Panoptikum,

historično-umetniška izložba
plastičnih mojsterskih del,

jedina te vrste in brez konkurence.

Obseza:

preko 150 podob v nadživotnej velikosti,

popolnem oblečene in opremljene, predstavljajoče: **historične skupine**, znamenite **pesnike** in **umetnike** minulosti in sedanosti, **vladarje**, **junake**, **rodovinske prizore**, **humoristične slike**, **inkvizicije**; dalje

Skupine in prizore iz iztočnega in bosenskega bojišča na konjih in peš itd.

Posebno opozorujemo na glavno sliko

Munkacsy-jevo:

Kristus pred Pilatom,

predstavljajočo 50 oseb v nadživotnej velikosti, izgotovljena od pariških umetnikov mons. L. Rivier in F. Beno natanko po prvotni sliki. Ta skupina nema dozaj kaj podobnega v tej umetnosti, celo svetovnoznani Panoptikum v Londonu in Berlinu ne.

Odperto je v nedeljo ali praznik od devetih dopoldne do devetih zvečer; ob delavnikih od dveh popoldne do devetih zvečer.

Z odličnim spoštovanjem

L. Veltée,

lastnik stalnega dunajskega Panoptikuma.

Reelna razprodaja.

Zaradi preselitve iz svoje dosedanje prodajalnice sem primoran v času od 1. do 20. marca po **jako znižanih cenah** razprodajati svoje bogato založeno blago, obstoječe

v papirnih izdekih, albumih, mapah, muzikalijah, galanterijskem blagu, kupčijskih knjigah in noticah, spisih za mladino, slikanih in molitvenih knjigah, pisalnem orodju za pisarne in šolo, slikah z oljnim tiskom, fotografijah, črnilah itd. itd. (121—3)

Karol Till v Ljubljani,

poleg Hradecky-jevega mostu.

● Za zdravljenje v es jeseni in po zimi. ●

Proti
protinu.

Wilhelm-ov

Proti
trganju.

antiarthritični, antirheumatični

kri čistilni čaj

Skazan kot siguren. Učinek izređen. Vspeh izboren.

Mejnarodna svetovna razstava 1879. Sidney Hors concurs. Mejnarodna svetovna razstava 1880. Melbourne-ska zlata svetinja z diplomom in specialnim priznanjem.

Frana Wilhelm-a,

lekarnarja v Neunkirchen-u (N.-Oest.).

rabil se je že mnogokrat in z vsestranskim vspehom za protin, trganje, zastarane dolgotrajne bolezni, vedno gnoječe se rane, spolne in kožne bolezni, ogree po životu ali licu, hraste, sifilitične otekline, nabasanje jeter in vrance, hemorojide, zlatico, hude živčne bolečine, mišične ali členeke boli, želodčen krč, zaprtje vetrov in trebušja, težavno uriniranje, polucije, slabosti, bledo pri ženskah, škrofelje, bezgavke in druge bolezni.

Knjižica o zdravilskih vspehih zadnjih 12 let franco in gratis.

Zavitki so razdeljeni v osem ščepecev po 1 gld.; kolek in zavijanje 10 kr.; dobi se pri **Fran Wilhelm-u**, lekarnarji v Neunkirchenu (N.-Oest.).

Osiguraj se, da ne kupiš ponarejatve, ter glej na znane znamke, ki so v več državah postavno varovane.

Ta čaj prodajajo:

V Ljubljani: Peter Lassnik;

v Postojini: Ant. Leban, lekarnar; v Škofjiej Loki: Karl Fabiani, lekarnar; v Kranju: K. Šavnik, lekarnar; v Metliki: Fr. Wacha, lekarnar; v Novem Mestu: Dom. Rizzoli, lekarnar; v Kamniku: Jos. Močnik, lekarnar. (566—14)

● Za zdravljenje v spomladi in po leti. ●

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.